

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Kristýna Dvořáková

Název práce: Sociální život materiálních objektů

Oponoval: Mgr. Lukáš Dirga

1. **CÍL PRÁCE:** Autorka se ve své práci zabývá zajímavým a relevantním tématem sociálního života materiálních objektů. Problém jsem však měl s nalezením jasné definice výzkumného cíle a výzkumné otázky. Domnívám se, že autorka (jakožto zastánkyně ANT) chtěla svým výzkumem prokázat svůj předpoklad, se kterým do výzkumu vstupovala a k tomu si zvolila jeden konkrétní případ. Domnívám se, že tento postup není zcela vhodný. Není mi totiž jasné, co je hlavní výzkumný cíl, respektive hlavní výzkumná otázka. Autorka by ji měla lépe definovat.

Na straně 3 autorka uvádí, že je „záměrem bakalářské práce poukázat na důležitost materiálních objektů v našem okolí“, „význam bude prokázán na jednom konkrétním předmětu“. Na straně 5 poté autorka uvádí, že „poodhalí, co tento předmět znamená pro pozůstalé, jak nešťastné události druhé světové války zasáhly do jejich životů a jaký význam může mít pamětní deska v dnešních dnech“. Na straně 6 následně uvádí, že „bude zmapován celý příběh pamětní desky a bude upozorněno na její sociální život“. Na straně 15 nakonec uvádí jako cíl výzkumu „upozornit na sociální život jednoho konkrétního předmětu pomocí biografické metody“.

Pokud přistoupíme na to, že chtěla autorka výzkumem ukázat, jak se ne-živý objekt stal součástí sítě aktérů (str. 27), tak je možné konstatovat, že autorka cíle dosáhla. Domnívám se však, že formulace cíle byla ze strany autorky nedostatečně precizní a jasná.

2. **OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:** Pozitivně hodnotím výběr tématu a snahu autorky realizovat vlastní výzkum, kterým by podložila své teoretické východisko týkající se sociálního života materiálních objektů. Autorce nelze upřít snahu, kterou projevila zejména v teoretické části, kde se snažila pracovat se základními teoretickými zdroji, ale i v praktické části projevila autorka snahu realizovat vlastní empirický výzkum. V obou částech se však objevují více, či méně závažné nedostatky.

V teoretické části se autorka snažila vytvořit logickou strukturu práce, za což si zaslouží pochvalu. Pracuje však s řadou nepodložených tvrzení. Na straně 3 například uvádí, že „téma materiálních objektů v sociálních vědách bylo dlouho přehlíženo“ (chybí však odkaz na relevantní literaturu). Autorka pak uvádí, že se v posledních letech situace mění a vědci připouštějí úzké propojení světa lidí s objekty (proč autorka na žádného autora neodkázala?). Na straně 9 si poté autorka protřečí, když tvrdí, že se „objekt od jedinice neliší“ a o dvě věty později začíná rozebírat rozdíl mezi objektem a jedincem.

Celkově v práci autorka poměrně často zapomíná citovat zdroje/autory, na které odkazuje. Proč autorka například necituje na stranách 3-6 žádný odborný zdroj? Předkládá tvrzení (týkající se ANT, affordance, konceptu kolektivní paměti), ale necituje. Autorka také odkazuje na autory jako jsou Collins, Yearley, či Amsterdamska a pracuje s jejich kritikou ANT, ale necituje žádná jejich díla (str. 10). Na straně 13 odkazuje na autora Callona, ale necituje žádné jeho dílo. Na straně 8 autorka odkazuje na dílo *The Polish Peasant in Europe and America*, ale neobtěžuje se uvést jména autorů, či odkaz na dílo.

Celkově autorka nepracuje s příliš velkým množstvím odborných zdrojů, ale nelze ji upřít snaha zaměřit se na ty klíčové. I přesto bych však autorce doporučil pracovat s větším množstvím zdrojů (př. u Bruna Latoura jako klíčové postavy ANT mohla využít více publikací).

V praktické části se pokusila autorka realizovat vlastní výzkum založený na biografické metodě. Výzkum realizovala pomocí 5 rozhovorů. S ohledem na principy biografické metody a cíl výzkumu se mi zdají některé metodologické kroky za minimálně diskutabilní. Jedním z nich je délka rozhovorů, kdy autorka provedla tři rozhovory v délce 40 - 80 minut a dva rozhovory v délce 20 - 30 minut. Domnívám se, že pro biografický přístup je to nedostačující.

Autorka dále tvrdí, že zajistila respondentům bezvýhradnou anonymitu. Domnívám se, že tomu tak nebylo, protože autorka nebyla při anonymizaci precizní. Na straně 5 například autorka cituje emailovou komunikaci, kde vymazala jméno příjemce emailu, ale nevymazala jméno autora emailu. Není jasné proč. Domnívá se autorka, že nebylo nutné anonymizovat jméno autora emailu? Autorka dále uvádí, že dotazovala studenty, kteří absolvovali kurz Biografická Sociologická Metoda. Na straně 18 uvádí, že bude v textu na respondenty z řad studentů odkazovat jako student 1 a student 2, ale při interpretaci dat na ně odkazuje jako TF a JK (str.25). Domnívám se, že na základě uvedených označení JK a TF je možné odvodit jména respondentů. Autorka měla být v tomto bodě více důsledná.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA: Autorčina nedůslednost se projevila také na formální úpravě textu, kterou považuji za největší slabinu předkládané práce. Autorka formální stránku naprosto zanedbala. Téměř na každé straně textu se objevuje nějaký formální nedostatek (po nějaké době jsem přestal tyto nedostatky zaznamenávat z důvodu jejich příliš velkého množství). Mezi ty hlavní patří zejména následující:

Chybějící čárky v souvětích (str. 12, 21 atd.), překlapy (Avalom místo Avalon – str. 3, spolupracující místo spolupracujících – str. 4, a místo za – str. 4, přes to tuto místo přes tuto – str. 5, tato místo tuto – str. 5, provedené místo provedených – str. 5, byla jedna z hlavních priorit místo bylo jednou z hlavních priorit – str. 6, zmíněných místo zmíněným – str. 7, transkitním místo transkritním – str. 7, hlásající místo hlásajícím – str. 8, no místo na – str. 10, vypětím místo vypětí – str. 11), nelogické věty (toto místo bylo poměrně vždy důležité – str. 3, také jim byl dán podepsán – str. 18, při průběhu výzkumu jsem proto respektovat – str. 20), či pravopisné chyby (rozhovory proběhli – str. 18).

Dále mi také není jasné, proč autorka neodsazuje začátky odstavců. Celkově musím konstatovat, že mě překvapilo, jak velké množství formálních pochybení se v práci vyskytuje. Ilustrativním příkladem může být druhá věta posledního odstavce na straně 20. Očekával bych, že bude autorka k formální úpravě práce přistupovat více zodpovědně, když byla za formální úpravu kritizována již v předchozím posudku.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE: Autorka si pro zpracování své bakalářské práce zvolila zajímavé téma sociálního života materiálních objektů. Autorka naznačila potenciál realizovat vlastní výzkum a podložit tak své teoretické východisko. Domnívám se však, že předložená práce trpí řadou větších, či menších nedostatků, které její úroveň výrazně snižují.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ

1) Jaká byla hlavní výzkumná otázka, kterou si autorka položila? Kde je možné nalézt v předložené práci její definici a jak na ní autorka ve své práci odpověděla?

2) Dokázala by autorka shrnout klíčové oblasti kritiky ANT a vysvětlit, jakým způsobem přispívá její práce k jejich vyvrácení?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

Předkládanou práci **doporučuji** k obhajobě a navrhuji hodnocení **dobře**.

Datum: 28.12.2016

Podpis: